

УКРАЇНА

(19) UA (11) 78272 (13) C2
(51) МПК (2006)
A01K 1/00
A01K 67/02 (2007.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВІНАХІД

(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ М'ЯСНОЇ ХУДОБИ

1

(21) 20040806778
(22) 12.08.2004
(24) 15.03.2007
(46) 15.03.2007, Бюл. №3, 2007р.
(72) Олійник Сергій Олександрович
(73) ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА ЦЕНТРАЛЬНИХ
РАЙОНІВ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ
НАУК
(56) SU 982604, 07.01.1981
UA 68621, 16.08.2004
М.В.Зубець, О.Г.Тимченко, В.С.Козир. Довідник по
м'ясному скотарству. - Київ, "Урожай", - 1994р.,
с.57-64
(57) Спосіб вирощування м'ясної худоби, який
включає використання пасовищ та годівлю іншими

2

кормами, який **відрізняється** тим, що худобу ці-
лорічно утримують безприв'язно на огороженій
території та забезпечують постійним і вільним до-
ступом до пасовищних та інших кормів, при цьому
як вигульно-пасовищну територію використовують
культурне або природне пасовище з добром ба-
гаторічних трав різних строків визрівання та обла-
днують його самотодівницями для концентрованих
кормів і мінеральних підкормок, напувалками, лег-
кими тристінними навісами, а сіно, солому та си-
лос в кількості, залежній від річної потреби поголі-
в'я, розкладають на пасовищі, використовуючи
рельєф місцевості.

Винахід відноситься до тваринництва, а саме
до способів розведення великої рогатої худоби.

Останнім часом досить широке розповсю-
дження одержало розведення та відгодівля
великої рогатої худоби на відкритих і
напіввідкритих майданчиках.

Відомий спосіб утримання відкормочного мо-
лодняка великої рогатої худоби в осінньо-зимовий
період [Авт.св. СРСР №982604, МПК А01К 1/00,
1983р.] на відкормочних площадках, де годівлю
здійснюють в неопалюваних приміщеннях та на
вигульній кормовій площадці з надаванням твари-
нам можливості вільного пересування із примі-
щення на площадку і навпаки. За цим способом
тварини проходять адаптацію для поступового
переведення годівлі тварин із неопалюваних при-
міщень на годівлю тільки на вигульній кормовій
площадці.

Недоліком такого способу можна вважати те,
що відкорм великої рогатої худоби на відкритій
вигульній кормовій площадці в осінньо-зимовий
період проводять тільки після адаптаційного пе-
ріоду, на який витрачаються додатково людська
праця та кошти. Крім того, в період адаптації зни-
жується продуктивність худоби (середньодобові
прирости живої маси).

Відомий також традиційний спосіб вирощуван-
ня м'ясної худоби [М.В.Зубець, О.Г.Тимченко,
В.С.Козир. Довідник по м'ясному скотарству.
М.Київ, "Урожай", 1994р., С.57-64], що взятий за
найближчий аналог, згідно з яким в залежності від
географічного розташування господарства та клі-
матичних умов при утриманні та відгодівлі худоби
період максимального використання природних
пасовищ становить 150-210 днів. Решту часу ху-
добу утримують прив'язно або безприв'язно в
приміщеннях або із вільним виходом на вигульний
двір. Годівлю соковитими, грубими та концентро-
ваними кормами здійснюють 2-4 рази на добу
шляхом механізованої роздачі.

Такий спосіб потребує значних витрат енерго-
носіїв та людської праці (22-24 людини/години на
1ц приросту живої маси).

В основу винаходу поставлене завдання під-
несення обсягів виробництва продукції тваринни-
цтва та її здешевлення завдяки впровадженню ма-
ловитратної технології, яка передбачає цілорічне
утримання тварин на вигульно-пасовищній пло-
щадці, що забезпечує вільний доступ до всіх видів
кормів (пасовищних, заготовлених - грубих, конче-
нтрованих).

Поставлене завдання досягається тим, що в
спосіб вирощування м'ясної худоби, який вклю-

C2
(13)

78272
(11)

UA
(19)

чає використання пасовищ та годівлю іншими кормами, худобу цілорічне утримують безприв'язно на огороженій території та забезпечують постійним і вільним доступом до пасовищних та інших кормів, при цьому в якості вигульно-пасовищної території використовують культурне або природне пасовище із добром багаторічних трав різних строків визрівання, та обладнують його самогодівницями для концентрованих кормів і мінеральних підкормок, напувалками, легкими тристінними навісами, а сіно, соломку та силос в кількості, залежній від річної потреби поголів'я, розкладають на пасовищі, використовуючи рельєф місцевості.

Безприв'язне цілорічне утримання худоби на культурному або природному пасовищі, яке залужують кормовими багаторічними травами різних строків визрівання, тобто забезпечення тривалого використання пасовищ, дозволяє скоротити витрати на годівлю тварин. Крім того, це сприяє поліпшенню розвитку тварин, а саме - підвищенню імунітету, полегшенню линяння, утворенню додаткового підшестного покриву, який забезпечує худобі здатність переносити низькі зимові температури.

Обладнання вигульно-пасовищної території самогодівницями, які завантажують концентрованими кормами і мінеральними підкормками у тижневій потребі, та розкладання сіна і соломи у рулонах у річній потребі та заготівля силосу відповідно до потреб поголів'я худоби значно знижує затрати людської праці та енергоносіїв, тому що не потребує 2-4 разову механізовану роздачу кормів, яка передбачається за традиційною технологією.

Пропонуємий спосіб вирощування м'ясної худоби здійснюється наступним чином.

Науково-господарські досліді пропонуємого способу були проведені в умовах дослідного гос-

подарства протягом 3 років. Відповідно до розробленої схеми огородили 15га прифермської землі, де провели залуження багаторічними кормовими травами. Для досліджень відібрали методом пар-аналогів контрольну та дослідну групи 8-місячних м'ясних телиць по 20 голів у кожній групі із живою масою відповідно стандарту породи.

Дослідну групу після формування травостою розмістили на території огороженого пасовища, де утримували безприв'язно із вільним входом до тваринницького приміщення із глибокою підстилкою.

Контрольна група телиць утримувалась за традиційною технологією - групове безприв'язне утримання в приміщенні із вільним виходом до кормового двору.

Годівля телиць контрольної групи відбувалася за традиційною схемою - 2-4 разове механізоване роздавання грубих, соковитих та концентрованих кормів. У дослідній групі худоба мала вільний доступ до аналогічної кількості кормів щоденно.

Вивчали енергію росту піддослідних тварин, собівартість приросту живої маси, затрати енергоносіїв та трудових ресурсів на приріст 1ц живої маси.

Аналіз досліджень показав, що утримання телиць дослідної групи на огороженому пасовищі сприяло поліпшенню їхнього зовнішнього вигляду. Середньодобова енергія росту піддослідних тварин була на рівні 650-680г.

Розрахунки економічної ефективності утримання тварин за різними технологічними схемами показують, що за маловитратною технологією використання енергії зменшується на 70-80%. Затрати людської праці у дослідній групі були в межах 2-3 людини/годин на 1ц приросту живої маси, у контрольній - аналогічний показник становив 22-24 людини/години.